

האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

המשולש החינוכי: הורים, מורים ותלמידים: מערכות יחסים בבתי
הספר - 34305

תאריך עדכון אחרון 07-09-2023

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: לימודי הוראה - תעודת הוראה

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר ב'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): חגית כהן אליהו

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: hagit.cohen@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: ניתן לקבוע במייל

מורי הקורס:
גב חגית כהן אליהו

תאור כללי של הקורס:
קורס זה עוסק במרקם האנושי העדין הקיים בתוך בתי הספר; יחסים מטיבים, מכילים ואמפתיים בין הגורמים השונים מחזקים את תחושת השייכות והמסוגלות, מעלים את המוטיבציה ואת רמת האושר והסיפוק.

מטרות הקורס:
בקורס נעסוק במקומם של התלמידים והתלמידות בתוך המערכת הבית ספרית, בהשוואה בין המערכת הציבורית לייחודית.
במקומם של המורות והמורים כמי שמובילים את החינוך וההוראה בתוך בתי הספר. נחשף לגישות השונות בין בתי הספר ביחס למידת האוטונומיה הניתנת למורים, רמת השחיקה או/והסיפוק.
מידת מעורבותם של ההורים בבתי הספר עבר שינויים רבים לאורך השנים, מקומם של ההורים ומידת ההשפעה שלהם על התהליך גם כן מושפע מתפיסה חינוכית רחבה יותר וגורמים נוספים בהם נעסוק.

תוצרי למידה
בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:
הקורס יקנה הבנה של מערכות היחסים בתוך בתי הספר בין תלמידים, מורות, מורות, והורים, המדיניות הקיימת, התמודדויות בשטח ואפשרויות לעתיד.

דרישות נוכחות (%) :
80%

שיטת ההוראה בקורס: הרצאות, למידה פעילה ושיתופית, דיונים, מדיה

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:
נושאי הקורס - המשולש החינוכי:
מקומם של התלמידים בתוך בתי הספר:
• קולם המשותק של תלמידים?! בין חינוך פרטי לציבורי
• מהי הצלחה?
• קשר מורים - תלמידים
• "הבוגר הרצוי"?
מקומם של המורים בתוך בתי הספר:
• אוטונומיה או דיכוי?
• זהות מקצועית ופיתוח מקצועי של מורים
• פרקטיקות של עבודה חברתית - ריגשית
• למידת עמיתים
מקומם של ההורים:

- מאמון לחוסר אמון
- למי נועדו אסיפות הורים?
- בין התערבות לשותפות

חומר חובה לקריאה:

אבידן, ג', למפרט, ח', גיש, ע' (2005). הקול השותק – מבט אחר על ילדים בבית הספר. הקיבוץ המאוחד.

אדי רקח, א'. גרינשטיין, י'. (2016). יחסי מורים הורים בבית הספר: סוגי הון כמסגרת לבחינת מעורבות הורים בבית הספר. דו"ח מחקר, המדען הראשי - משרד החינוך.

אוגד, ת' (2014). השתקפות: מקומו של בית הספר בסיפורי חייהם של בוגרי בית הספר תפן (עבודת גמר מחקרית המוגשת לאחר קבלת התואר "מוסמך"). חיפה: אוניברסיטת חיפה.

אוגד, ת' (2020). "ומה שלקחתי איתי משם..." החוויה הבית ספרית: מקומה בסיפורי חיים ובתהליכי כינון זהות של צעירים בני 35 - 40. חיבור לשם קבלת התואר דוקטור לפילוסופיה. אוניברסיטת חיפה, הפקולטה לחינוך, החוג למנהיגות ומדיניות בחינוך.

חותם, י' והדר, ל' (2010). קולם של התלמידים. הד החינוך 1, ע"מ 66 - 68.

פרדידמן, י'. (2011). יחסי הורים בית ספר בישראל. עיונים במנהל ובארגון החינוך 32. ע"מ 237 - 268.

חומר לקריאה נוספת:

מרכיבי הציון הסופי :

הגשת עבודה מסכמת / פרויקט גמר / מטלת סיכום / מבחן בית / רפרט 70 %

השתתפות פעילה / עבודת צוות 10 %

מצגת / הצגת פוסטר / הרצאה 10 %

נוכחות / השתתפות בסיור 10 %

מידע נוסף / הערות:

עבודת הסיכום בקורס תהיה עבודה שיתופית בקבוצות עבודה.